

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-09-04

Vår referens

Sanna Jälevik

Utvecklingssamordnare

sanna.jalevik@malmo.se

Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

STK-2024-396

Sammanfattning

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter. Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn ska ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Översyn samt eventuell revidering ska göras i samråd med de nationella minoriteterna och i dialog med kulturnämnden. Detta ärende beskriver översynen samt förslag på ändringar i policyn.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar förslag till reviderad Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter att gälla från och med 1 november 2024.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240902 Revidering av Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter
- Nu gällande Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-06-03

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-09-09

Kommunstyrelsen 2024-09-11

Kommunfullmäktige 2024-09-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Fritidsnämnden
Funktionsstödsnämnden
Förskolenämnden
Grundskolenämnden
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
Kulturnämnden
Miljönämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Tekniska nämnden
Valnämnden
Överförmyndarnämnden
Stadskontoret Hållbarhetsavdelningen
Stadskontoret, Intern ledning och stöd, Kanslienheten
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Kommunfullmäktige i Malmö stad beslutade 2014 om Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2013-1182). Syftet med policyn är att säkerställa att Malmö stad arbetar aktivt med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter utifrån rådande lagstiftning. Policyn kompletterades 2016 med särskilda program för de nationella minoriteterna sverigefinnar, judar, samer och tornedalingar (STK-2015-1378) samt en handlingsplan för den nationella minoriteten romer (STK-2016-1419).

1 januari 2019 trädde ändringar i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft, vilket ledde till att Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2019-1013) reviderades 2020 för att stämma överens med lagstiftningen.

Policyn ska enligt beslut i kommunfullmäktige (STK-2019-1013) ses över i slutet av varje mandatperiod för att se om det finns behov att revidera policyn. Ansvarig nämnd för att upprätthålla policyns principer och för att följa upp policyn är kommunstyrelsen. Översyn samt eventuell revidering ska göras i samråd med de nationella minoriteterna och i dialog med kulturnämnden. Detta ärende beskriver översynen som gjorts under 2023 samt förslag på ändringar i policyn.

Aktuella områden för revidering

Stadskontoret har gjort översynen av policyn i samråd med kulturförvaltningen, som har ansvar för samordningen av stadens arbete med den nationella minoriteten romer.

Sedan policyn reviderades senast 2020 har Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet antagits (STK-2020-963.) Stadskontoret har därför gjort bedömningen att det finns behov av att revidera policy för Malmö stads arbete med de nationella minoriteternas rättigheter så att den relaterar till Malmö stads policy för mänskliga rättigheter i stället för till den tidigare gällande utvecklingsplanen mot diskriminering. I samband med stadskontorets översyn av policyn har även några förtydliganden gjorts. Dessa förtydliganden gäller:

- Rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk utifrån skollagen (2010:800).
- Under rubriken ”Organisation och ansvar” bedömdes konkreta mål och åtaganden vara överflödiga då dessa specificeras i respektive handlingsplan och program snarare än i policyn.
- Under rubrikerna ”Organisation och ansvar” och ”Revidering” bedömdes behov av förtydligade gällande ansvarsfördelningen i staden.
- Förtydligande av kontaktuppgifterna i policyn.

Ett utkast till reviderad policy togs därefter fram av stadskontoret i dialog med kulturförvaltningen. I arbetet med att ta fram utkastet gjordes även redaktionella ändringar som inte ändrade policyns innehåll, men vars syfte var att göra policyn tydligare och lättare att läsa.

Delaktighet och inflytande i arbetet med revideringen

Den 2 maj 2023 hölls ett öppet samråd för samtliga nationella minoriteter gällande revideringen av policyn. De nationella minoriteterna gavs även möjlighet att lämna skriftliga synpunkter via Malmö stads hemsida efter samrådet. Samrådsdeltagarna var nöjda med de ändringarna i utkastet till reviderad policy.

Samrådet ansåg det viktigt att:

- Malmö stad säkerställer att policyn efterlevs i praktiken.
- Arbetet med nationella minoriteter har ett särskilt fokus och inte bara är en del av ett bredare arbete med antidiskriminering.
- Staden kommunicerar sitt arbete med nationella minoriteter på ett transparent och tillgängligt sätt.

Nya förslag från samrådet:

- Obligatorisk fortbildning om nationella minoriteter och deras rättigheter för stadens anställda.

- Respektive förvaltning håller strukturerade samråd med de nationella minoriteterna.

Förslag på ändringar i policyn utifrån samråd och inkomna synpunkter

Utifrån de synpunkter och förslag som lyftes från de nationella minoriteterna förtydligades utkastet till policy gällande stadens skyldighet att ge de nationella minoriteterna inflytande i enlighet lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Synpunkter och förslag från samrådet beaktas i policyn alternativt vid implementering av policyn.

Ett förslag till reviderad policy togs sedan fram i dialog mellan stadskontoret och kulturförvaltningen. Kulturnämnden behandlade förslag till reviderad policy som informationspunkt den 30 januari 2024.

Sedan 1 mars 2024 gäller lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket även kommuner och regioner. Ett tillägg gällande detta har gjorts av stadskontoret i förslaget till reviderad policy. Syftet med lagen är att säkerställa samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser på alla nivåer i samhället och att stärka samernas inflytande i frågor som särskilt berör dem. Tillvägagångssätt och rutiner för konsultation behöver ingå i Malmö stads Program för den nationella minoriteten samer.

Sammanfattning av föreslagna uppdateringar och tillägg i policyn

Följande uppdateringar och tillägg har gjorts i förslaget till reviderad policy:

- Redaktionella ändringar som inte ändrar policyns innehåll. Syftet med dessa ändringar är att göra policyns upplägg och innehåll lättare att läsa och ta till sig.
- Under rubriken ”Styrdokument i relation till föreliggande policy” har den numera utgångna planen mot diskriminering ersatts med Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet. Utifrån Malmö stads policy för mänskliga rättigheter ska Malmö stad arbeta rättighetsbaserat, vilket också förtydligas i förslaget till reviderad policy.
- Stadens skyldighet att ge de nationella minoriteterna inflytande i enlighet med Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk har förtydligats utifrån samråd med de nationella minoriteterna.
- Rätten till modersmålsundervisning i nationella minoritetsspråk har förtydligats utifrån skollagen (2010:800).
- Under rubriken ”Organisation och ansvar” har konkreta mål och åtaganden tagits bort då dessa specificeras i respektive handlingsplan och program snarare än i policyn.

- Under rubrikerna ”Organisation och ansvar” och ”Revidering” har även ansvarsfördelningen i staden förtydligats.
- Under rubriken ”Revidering” har ett tillägg gjorts. Utöver den översyn av policyn som ska ske i slutet av varje mandatperiod kan en revidering även bli aktuell vid andra tidpunkter, exempelvis vid lagändringar och organisationsförändringar.
- Kontaktuppgifterna i slutet av policyn har förtydligats.
- Lagen (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket och kommunens konsultationsskyldighet utifrån denna har lagts till.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret lämnar förslag på reviderad policy. Föreslagna ändringar utgår från Malmö stads policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet.

Tillägget om den särskilda lagstiftningen gällande konsultationsordning för den nationella minoriteten innebär att policyn är uppdaterad gällande lagstiftningen som syftar till samernas rätt till delaktighet i beslutsprocesser som särskilt berör dem. Konsultationsskyldigheten behöver förtydligas inom ramen för arbetet med Program för den nationella minoriteten samer. Stadskontoret bedömer att detta med fördel görs när programmen för samer, judar, sverigefinnar och tornedalingar ses över under hösten 2024.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör